

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi w sprawy prowadzonej za sygn. akt XVIII C 3856/12 z powództwa K. B. i A. B. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę 6000,00 zł w punkcie 1. zasądził od „ (...) Spółki Akcyjnej z (...) w W. na rzecz K. B. i A. B. kwotę po 3.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę po 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w punkcie 2. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. solidarnie na rzecz K. B. i A. B. kwotę 297 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a w punkcie 3. zwrócił od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Łodzi –Śródmieścia w Łodzi solidarnie na rzecz K. B. i A. B. kwotę 50 zł tytułem nadpłaconej opłaty od pozwu.

Od powyższego orzeczenia apelację wywiódł pozwany, będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając wyrok w całości. A. zarzucił kwestionowanemu orzeczeniu Sądu Rejonowego:

1. rażące naruszenie prawa materialnego – art. 87 ust. 1 Konstytucji RP poprzez posłużenie się przy rozstrzygnięciu aktem tzw. Kartą F. nie będącym źródłem prawa w Polsce i zasądzenie roszczenia w oderwaniu od obowiązujących w Polsce przepisów prawnych;

2. naruszenie art. 505 [6] § 3 k.p.c, poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i uznanie, iż szkoda majątkowa powodów odpowiada kwocie 4.000 zł, w sytuacji, gdy z zebranego materiału dowodowego niezbitnie wynika, że szkody powodów nie można odnosić do 30% wartości imprezy turystycznej, gdyż jedynie niewielka jej część, o znikomej wręcz wartości nie odpowiadała wymogom powodów;

3. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak dokonania wszechstronnego rozważenia zgromadzonych dowodów i wyciągnięcie nielogicznych wniosków, sprzecznych ze zgromadzonym materiałem dowodowym, a polegającym na tym, że powodowie doznali krzywdy w postaci nieudanego wyjazdu i że za tę szkodę należy się zadośćuczynienie w wysokości po 1.000 zł, a oczekiwali innego standardu pobytu, gdyż była to dla nich podróż z okazji rocznic ślubnej, w sytuacji, gdy strony nie uzgadniały w umowie żadnego specjalnego charakteru wyjazdu, a powodowie wykupili zwykłą wycieczkę wybierając ponadto najtańsze opcje hotelowe;

4. naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i brak wskazania w uzasadnieniu wyroku podstawy prawnej zasądzanego zadośćuczynienia;

5. naruszenie przepisu art. 5 dyrektywy 90/314 z dnia 13.06.1990 r. poprzez jego zastosowanie i przyznanie powodom na tej podstawie kompensaty za szkodę niemajątkową w sytuacji, gdy przepisy dyrektyw prawa wspólnotowego, co do zasady nie stanowią samodzielnej podstawy prawnej roszczeń przysługujących podmiotom w państwach członkowskich Wspólnoty Europejskiej, a jednocześnie wykluczona jest w tym przypadku możliwość samodzielnego zastosowania tego przepisu jako podstawy prawnej roszczeń powodów.

W konkluzji do tak sformułowanych zarzutów apelacyjnych skarżący wnosił o zmianę wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie zaś o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji, a także o zasądzenie od powodów solidarnie rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanego strona powodowa, będąc reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika, wносиła o jej oddalenie w całości i o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania przed Sądem II instancji według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlega oddaleniu.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie zasługiwał na uwzględnienie, albowiem pozwany nie wykazał, by Sąd na etapie oceny dowodów naruszył ustanowione w powołanym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów, a więc że uchybił podstawowym regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów oraz że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Wyłącznie wskazanie tego rodzaju naruszeń mogłoby prowadzić do podważenia dokonanej przez Sąd I instancji oceny (zob. wyrok SN z 4.01.2000r. , III CKN 1169/99 , OSNC z 2000/7-8/139 , wyrok SN z 25.11.2003r. , II CK 293/02 , Lex nr 151622 oraz wyrok SN z 7.01.2005 r., IV CK 387/04 , Lex nr 177263). W rzeczywistości zresztą apelant zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polemizuje z materialnoprawną oceną ustalonych w sprawie faktów zarzucając, że Sąd uznał, iż krzywda powodów w postaci nieudanego wyjazdu uzasadniała zasądzenie zadośćuczynienia w kwotach po 1000 zł, tego zaś wskazany przepis w ogóle nie dotyczy.

W tym stanie rzeczy ustalenia Sądu Rejonowego należy podzielić i przyjąć za własne.

Chybionym jest także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. albowiem uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego zawiera wszystkie składowe, o których mowa w w/w przepisie, a w szczególności zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Nie zyskał też aprobaty Sądu Okręgowego zarzut naruszenia art. 505 [6] § 3 k.p.c. wedle którego jeżeli sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności. Wobec trafności ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy podzielić należy bowiem konkluzję tego Sądu, iż strona pozwana nienależycie wykonała umowę o usługę turystyczną, w związku z czym powodom należało się odszkodowanie, którego wysokość nie jest z góry przewidziana i nie polega na prostym matematycznym odjęciu od wartości wycieczki ceny tych punktów imprezy turystycznej, które nie zostały prawidłowo wykonane przez organizatora. Wskazać należy, że wbrew sugestiom apelanta Sąd nie uczynił podstawą prawną rozstrzygnięcia Karty Frankfurckiej, a jedynie wyłącznie posiłkowo odnosząc się do niej Sąd zobiektywizował w ten sposób punkt odniesienia przy ustalaniu wysokości należnego powodom odszkodowania za stwierdzone uchybienia. Przyznana kwota wprawdzie odpowiada około 30% kosztów wycieczki, mimo, że powodowie nie byli zadowoleni tylko z części pobytowej, jednakże nie można tracić z pola widzenia całości imprezy, na którą składał się również koszt przelotu samolotem, stanowiący istotną część kosztów oraz całokształt oceny imprezy turystycznej. Wszak nic nie zwalnia organizatora od spełnienia warunków zapewnionych w ofercie.

Sąd Rejonowy trafnie zastosował przepis art. 11 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, który stanowi samodzielną podstawę prawną do żądania tak w zakresie doznanej szkody majątkowej, jak i szkody niemajątkowej klienta w postaci tak zwanego „zmarnowanego urlopu” (por. uchwałę SN z 19.11. 2010 r., III CZP 79/10, OSNC 2011/4/41, Lex nr 612168, Prok i Pr. – wkł. 2011/7-8/36). Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 listopada 2010 r. (III CZP 79/10, OSNC 2011/4/41, Lex Nr 612168) stwierdził, że prawo do spokojnego wypoczynku nie jest dobrem osobistym, mieszczącym się w katalogu dóbr, zawartym w art. 23 k.c., jednak zachowanie się organizatora turystyki, prowadzące do „zmarnowania urlopu” może naruszać dobra osobiste wymienione w tym przepisie. Poza tym w powołanej uchwale Sąd Najwyższy wskazał, iż art. 11 a ustawy o usługach turystycznych dopuszcza przyznanie zadośćuczynienia za szkodę wyrządzoną niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy o imprezę turystyczną i stanowi przepis szczególny w stosunku do art. 471 k.c. Przepis art. 11a dopuszcza zatem możliwość zasądzenia zadośćuczynienia z tytułu odpowiedzialności kontraktowej i taką właśnie podstawę prawną trafnie powołał Sąd Rejonowy w rozważaniach prawnych pisemnego uzasadnienia skarżonego orzeczenia. W rozpatrywanym przypadku nie ma wątpliwości, również w ocenie Sądu Okręgowego, iż taka szkoda niemajątkowa, w postaci szeregu ujemnych przeżyć w związku z nieprawidłowościami organizatora, wystąpiła. Brak spełnienia zupełnie elementarnych warunków czystości i ładu w pokoju, w łazience, w jadalni, z uwagi na wszechobecny brud, zagrzybienie, karaluchy, utrudniony wypoczynek nocny ze względu na hałasujące centrum klimatyzacyjne w pobliżu pokoju powodów, a nadto brak możliwości korzystania z atrakcji katalogowych tj. z plaży, wieczorem z ogrodu, brak jakichkolwiek zajęć sportowych, animacyjnych, a nadto z oddalonego aż o 25 km centrum, niewątpliwie uniemożliwiło powodom udany wypoczynek w

trakcie przedmiotowego urlopu i pełen relaks na jaki liczyli jadąc na wycieczkę, mimo iż inne punkty imprezy w części objazdowej zostały przez pozwanego wykonane należycie.

Reasumując - negatywne przeżycia powodów były związane z warunkami pobytu w miejscu docelowego zakwaterowania, co wpłynęło zdecydowanie negatywnie na komfort wypoczynku, wywołały poczucie zmarnowanego urlopu. Chociaż powodowie skorzystali z oferowanych im innych atrakcji w części objazdowej, to jednak po tak negatywnych przeżyciach ich wypoczynek nie mógł być pełny. W efekcie powodowie mogli uważać, że inwestycja w ich odpoczynek i zdrowie w dużej mierze została zmarnowana.

Co się zaś tyczy wysokości zadośćuczynienia należy podnieść, iż kryteria, pozwalające na ustalenie odpowiedniej w okolicznościach danej sprawy sumy, nie są ściśle określone. Ustalenie, jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest „odpowiednia” należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego. W judykaturze sądowej ugruntowany jest pogląd, iż korygowanie przez Sąd II instancji zasądzonego zadośćuczynienia może nastąpić tylko wówczas, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie, to jest rażąco wygórowane, albo rażąco niskie (tak SA w Lublinie w wyroku z dnia 29 listopada 2011 r., I ACa 540/11, Lex nr 1095800, zob. także: wyr. SA w Poznaniu z dnia 27 września 2012 r., III APa 16/12, Lex nr 1223401 oraz wyrok SA w Krakowie z dnia 11 września 2012 r., I ACa 773/12, Lex nr 1223210). Zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia mógłby zatem zostać uwzględniony przez Sąd Odwoławczy jedynie w sytuacji, gdyby doszło do rażącego naruszenia zasad ustalania wysokości takiego świadczenia. W rozpatrywanym przypadku Sąd Odwoławczy nie dopatrywał się podstaw do dokonania tego rodzaju korekty. Sąd Rejonowy szczegółowo i przekonująco wyjaśnił, jakie okoliczności były istotne z punktu widzenia rozmiaru przeżyć po stronie uczestników i wpłynęły na wysokość zadośćuczynienia. Kwoty po 1000 zł są adekwatne do stopnia negatywnych przeżyć, związanych z niewłaściwym wykonaniem umowy przez organizatora wycieczki. W tym stanie rzeczy zarzut naruszenia art. 87 Konstytucji był chybiony. Podobnie Sąd ocenił zarzut naruszenia art. 5 dyrektywy 90/314 z 13.06.1990 r. poprzez przyznanie powodom kompensaty za szkodę niemajątkową. Jak już wyżej wyjaśniono podstawę prawną dla zasądzonego zadośćuczynienia stanowił art. 11 a ustawy o usługach turystycznych, natomiast to, że wykładnia wskazanego przepisu jest zgodna z unijnym rozumieniem szkody niemajątkowej, nie zmienia faktu, że podstawa prawna dla żądania wyrażonego w pozwie znajduje swoje umocowanie w polskich przepisach, które Sąd prawidłowo wyselekcjonował i zastosował.

Z tych wszystkich względów Sąd odwoławczy uznał, że apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy obciążono pozwanego kosztami powstałymi po stronie powoda na etapie postępowania odwoławczego. Na kwotę przyznaną powodom z tego tytułu złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 6 pkt 3 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 461 ze zm.).